

عنوان: اندازه گیری مواجهه خانوارها با هزینه های کمرشکن سلامت: مطالعه طولی در منطقه ۱۷ تهران.
نویسندگان: زهرا کاوسی، آرش رشیدیان، فرشاد پورملک، سیدرضا مجدزاده، ابوالقاسم پوررضا، کاظم محمد، محمد عرب.

مجله علمی پژوهشی حکیم ۱۳۸۸؛ دوره ۱۲، شماره ۲، ص ۳۸-۴۷

چکیده:

مقدمه: حفاظت مردم در برابر هزینه های بیماری و تأمین عدالت در مشارکت مالی در این هزینه ها از هدف های اصلی نظام های سلامت است. این مطالعه به سنجش و مقایسه درصد خانوارهای مواجه شده با هزینه های کمرشکن سلامت در منطقه ۱۷ تهران در سال های ۱۳۸۲ و ۱۳۸۶ و نیز شناخت عوامل ایجاد کننده این هزینه ها می پردازد. روش کار: در سال ۱۳۸۲، ۶۳۵ خانوار با نمونه گیری خوشه ای انتخاب و پرسش نامه سازمان جهانی بهداشت برای آنان تکمیل شد. در سال ۱۳۸۶ به همان خانه ها مراجعه و اطلاعات ۶۰۳ خانوار مجدداً جمع آوری گردید؛ هزینه های کمرشکن بر اساس ظرفیت پرداخت خانوار محاسبه و تحلیل عوامل ایجاد کننده این هزینه ها با استفاده از آزمون آماری مربع کای انجام شد.

یافته ها: نسبت خانوارهای مواجه شده با هزینه های کمرشکن سلامت از ۱۲.۶٪ در سال ۱۳۸۲ به ۱۱.۸٪ در سال ۱۳۸۶ کاهش یافت که تفاوت معنی دار نبود. مواجهه با هزینه های کمرشکن سلامت با متغیرهای مصرف خدمات سلامت به ویژه خدمات دندان پزشکی و بستری در هر دو سال ارتباط معنادار داشت. بین وجود فرد بالای ۶۵ سال سن و نیازمند مراقبت در خانوار و وضعیت اقتصادی پایین خانوار با مواجهه با این هزینه ها در پیمایش ۱۳۸۶ تاثیر معنی دار یافت شد. نتیجه گیری: استفاده از خدمات پرهزینه بستری و دندان پزشکی ضروری، وجود فرد سالمند و نیازمند مراقبت در خانوار و فقر، مواجهه با هزینه های کمرشکن سلامت را افزایش می دهد. این متغیرها بایستی در سیاست های محافظت مالی خانوار مورد توجه قرار گیرند. به نظر می رسد در سال های اخیر تغییر مشخصی در میزان بروز این هزینه ها مشاهده نمی شود.